

DÉLVIDÉK

Z O M B O R, 1943. január 13.
Csihás Benő u. 3. III. évfolyam, 9. szám.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés egy hóra 3.20, negyedévre 9.20 P.
Levél cím: Zombor, p. t. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

Magyar harci rohamszakasz sok foglyot ejtett

Magyar és német gyorsrepülőek megsemmisítő hatással bombázták a szovjet állásokat és utánpótlási vonalakat

Velikije Lukinál

a németek benyomták a szovjet frontot

A sztalingrádi szakaszon tovább tart a szovjet páncélos roham
A tengely csapatai minden szakaszon visszavetették az ellenséget

Ehinség fenyegeti Bombay lakosságát

Japan uralkodik a világtengerek kétharmad része felett – Chile nem szakít a tengellyel

A Szovjet tömegtámadásai a keleti arcvonal minden szakaszán tovább tartanak. A bolsevisták napról napra erősítik csapataikat és nagy számú páncélost dobnak harcba. Az itt folyó gigantikus küzdelmet joggal nevezhetjük páncélos csatának.

Német katonai körök ezzel kapcsolatban kijelentik, hogy a bolsevisták csak óriási áldozatok árán tudnak kisebb területnyereséghez jutni. A német stratégiában azonban nem számít a területvesztés, fontos csak a hadsereg teljes átütőképességének és erejének megőrzése. A Szovjet téli offenzívájának célja most már világos. Rosztovig akar előrehatolni, de a harcok még a Kaukázus vidékén folynak. Példátlan az a hősiesség, amellyel a németek és a szövetségesek harcolnak a keleti fronton. Hihetetlen nagy a szovjet anyag és embervesztés minden szakaszon. Csak páncélosokban naponként körülbelül száz tankot vesztenek. Ez azt jelenti, — mondják Berlinben — hogy évente 130 ezer páncélost veszít a Szovjet. Egy-egy csatába 500—1000 páncélost dob be a bolsevista hadvezetőség, ami annyit jelent, hogy a harcok egészen valószínűtlen bősége áll rendelkezésére.

Érdekes az a német vélemény, amely szerint a szovjet offenzíva tetőzését január végére, vagy február közepére várják. Kijelentik azonban azt is, hogy ez az offenzíva nem hozza meg a kívánt eredményt és súlyos következményei lesznek tavasszal.

Velikije Lukinál a harcbadobott szovjet erők nem tudták birtokukba venni a várost. Ezen a frontszakaszon a németek behorpasztották a szovjet állásokat és jelentős térfelületet értek el.

A vezéri főhadiszállás

szerdán délután a következő hadijelentést közli a Német Távirati Irodával: A Kaukázus nyugati részében az ellenség újra folytatja a helyi jellegű támadó tevékenységet. Megsemmisítő

misült az a kísérlete, hogy benyomuljon a német állásokba. A szovjet támadás összeomlott a német véderő tüzeiben és a bolsevisták súlyos veszteségeket szenvedtek.

A hegyi arcvonalon rohamosztások több ellenséges harci állást foglaltak el. A déli arcvonalon tovább tart a küzdelem. A Szovjet itt 28 páncélosát veszítette el.

A szovjet csapatok a magyar arcvonal egyik szakaszán tüzérségi előkészítés után támadásba lendültek. A magyarok és a németek az ellenséget visszavetették és súlyos veszteségeket okoztak.

Német és magyar gyors repülő

megsemmisítő támadást intéztek a szovjet állások, az utánpótlási vonalak és gyülekezőhelyek ellen.

Velikije Lukinál a többször megismétlődő támadással szemben hősiességgel védekeztek a németek és támadásuk során előre jutottak.

Az Ilmen tó és a Ladoga tó környékén a szovjet ellentámadások is összeomlottak. A Szovjet itt 52 páncélos harckocsit veszített. Ebből 36 páncélost az északi szakaszon semmisítettek meg.

Tuniszban 14 páncélost és 2 felderítő kocsit veszített az ellenség. Német és olasz repülőgépek nappal és éjszaka támadták az ellenség légi

támaszpontjait. Négy gépet lelőttek. Az angolok szerdán délelőtt zavart támadást intéztek Nyugatnémetország ellen. A Csatorna partján két gépet lelőttek.

Az olasz hadijelentés

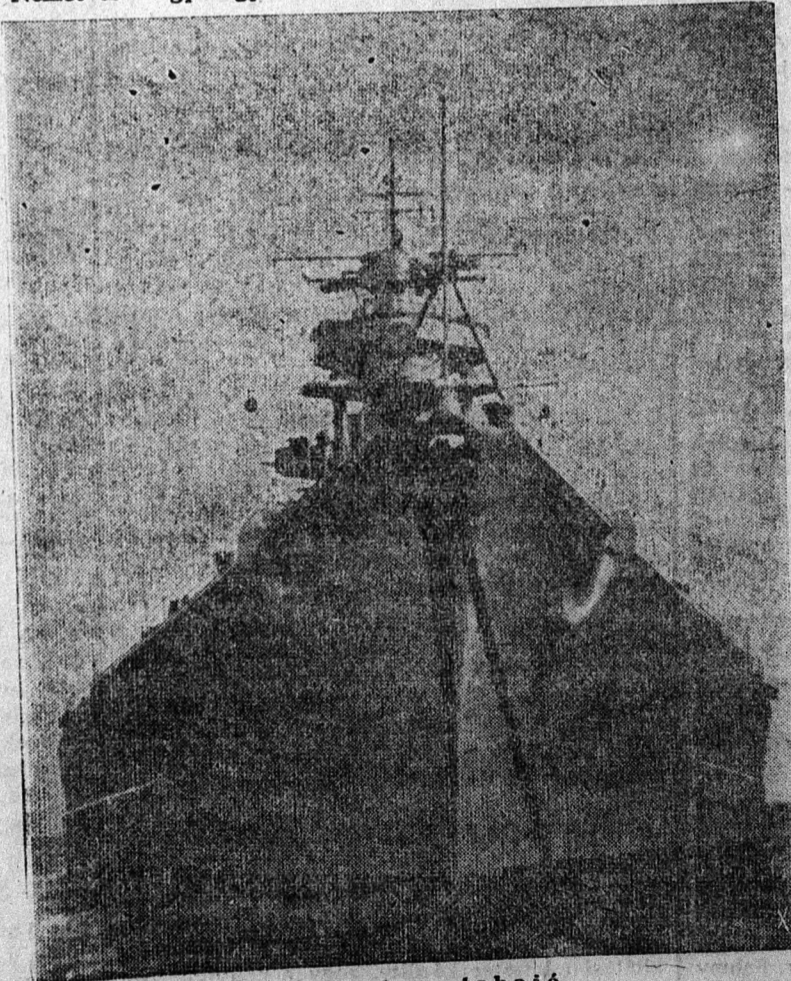
szerdai közlése szerint Tuniszban kölcsönös felderítőtevékenység folyt. Az ellenség érzékeny veszteségeket szenvedett, az olasz csapatok ötven embert foglyul ejtettek, 14 harckocsit és 2 páncélos gépkocsit megsemmisítettek. Olasz gépek egy libiai repülőteret támadtak sikerrel, négy ellenséges gépet lelőttek.

A Scaiacca városára ledobott ellenséges bombák csekély kárt okoztak. Hét ember meghalt. Harcokban elvesztett két olasz torpedónaszád. A légénységet sikerült megmenteni.

A Stefani jelentése szerint az olasz vadászok 19 ellenséges gépet és 60 gépkocsit semmisítettek meg támadásaik során. A syrti szakaszon brit támaszpontok ellen intéztek támadást. Fölközelségben repültek és géppuskatűzzel árasztották el a repülőtereket. Négy gépet felgyújtottak, 10 gépet megromgáltak. Visszafelé jövet gépkocsioszlopokat pillantottak meg a vadászok. Hatvan gépkocsit megsemmisítettek. Ugyanakkor a vadászok 5 Spitfire és 2 Curtiss gépet lelőttek, továbbá nyolcat megromgáltak. Az olaszok három repülőgépet veszítettek, s ezzel újból bebizonyították taktikai fölényüket.

Ez a vállalkozás eredményesen hozzájárult ahhoz, hogy sikerült elhárítani a Nápoly elleni támadást. Az olasz vadászok, még mielőtt az ellenség elérte volna célját, megtámadták a négymotoros angol alakulatokat. A vadászok folytatták a harcot mindaddig, amíg az utolsó ellenséges gép is lezuhant.

Egy másik vadászraj öt ezer méter magasságban Nápoly felé tartó ellenséges gépeket vett észre. Sorrento fölött egy gépet lelőttek, a többi arra kényszerítették, hogy elhagyják az olasz területet.

Német csatahajó
Ára 12 fillér

Végre az amerikaiak is harcolni akarnak Afrikában?

Jelentkezett Északafrikában az elsüllyesztett tartályhajókaraván következménye: érezhetően csökkent a légitvegyesség

A Nemzeti Tájékoztató Iroda tuniszi helyzetjelentése szerint Tebourvától délkeletre és keletre a német megfigyelők amerikai erőcsoportok mozdulatait figyelték meg Clarc tábornok vezetése alatt. Ugyanis Clarc tábornok átvette a parancsnokságot az összes északafrikai angolszász haderő fölött. Azt még nem tudni, hogy miért történt a változás a vezetésben. Az is lehetséges, hogy végre az amerikaiak is fel akarják venni az érintkezést ellenfelükkel és támadni szándékoznak.

Északafrikában tovább folyik a helyijellegű harc. Német felderítő osztagok vállalkozásuk során foglyokat ejtettek és ebből kitűnik, hogy miként oszlanak meg az erőcsoportok ezen

a harctéren. A foglyok közül egy lengyel, egy cseh és egy francia.

Nagyobb harcokra sor nem került, csak a légihaderő fejt ki élénk tevékenységet. Az ellenfél légi tevékenysége érezhetően alábbhagyott. Ez arra magyarázható, hogy rossz tapasztalatokat szereztek a németekkel folytatott harcok során, de lehetséges, hogy a harcok ellanyulása az elsüllyesztett tartályhajók következménye.

Tegnap csak négy ellenséges gépet lőttek le a németek. A repülőgépek egy támadás során megsemmisítettek három űteget és ötven tehérgépkocsit.

Oriási vihar tombol a Földközi és a Fekete tengeren

A Földközi tengeren, a spanyol partok mentén óriási vihar tombol, amely akadályozza a hajózást. A vihar egy repülőgépet leszakított tartójáról és a partokra sodorta legénységével együtt. A legénységet internálták.

A Fekete tengeren dúló vihar felborította 14 halászbárkát. A halászokat sikerült megmenteni. Boszporuszban egy halászbárka borult fel, s egy ember a vízbe fulladt. A nagy viharok miatt ideiglenesen felfüggesztették a hajózást.

Nem vált be a hajókaravánrendszer

Amerikában gyorsabb hajók építését vették tervbe, amelyek egyedül vágnak majd neki a tengernek

Róma, január 13.

A Piccolo berlini tudósítójának jelentése szerint több jel arra mutat, hogy az angolok és amerikaiak tekintettel a tengelyhatalmak tengeri utjájának növekvő sikereire, elhatározták a hajókaravánok rendszerének feladását. Ennek megerősítését jelenti az a washingtoni hír is, amely szerint az amerikai kormány elhatározta, hogy az u. n. „Liberty Ship” építését felfüggeszti.

Ezek a 10.000 tonnás lassujáratú hajók convoyokban való hajózásra készültek. Helyettük most nagyobb és gyorsabb hajók építését kezdi meg, amelyeknek egyedül kell majd nekivágnia a tengereknek. A hajókaravánok rendszere, amely a múlt világháborúban kitűnően bevált, ebben a háborúban nem bizonyult eredményesnek, mert a németek szintén tengerelatt-

járó karavánokkal támadják meg a hajókaravánokat és semlegesítették azok hatását. Az angol és amerikai tengernagyi hivataloknak most új módszereket kell kidolgozni az elsüllyesztések elhárítására.

A JOVÓ HÉT VÉGÉN FOGLAL ÁLLAST CHILE

A chilei kormány többórás ülést tartott, amelyen a külügyminiszter részletesen beszámolt a helyzetről. A miniszterelnök a jövő hét végén szólítja fel a szenátust, hogy foglaljon állást Chile külpolitikájával kapcsolatban.

LAVAL VICHYBE UTAZIK

Laval francia miniszterelnök Párizsban fontos tárgyalásokat tartott. A francia miniszterelnök holnap Vichybe utazik.

Nem büntény, hanem szerencsétlenség áldozata lett az apatini hajómunkás

Pár nappal ezelőtt megírtuk, hogy eszméletlen állapotban szállították be a zombori közkórházba Szimonovics Dragolyub apatini hajómunkást. Egy ember hozta be a kórházba, aki azt mondotta az ügyeletes orvosnak, hogy Szimonovics szénagázmérgezés következtében vesztette el eszméletét.

Szimonovics több napig feküdt a kórházban, anélkül, hogy eszméletét egy pill-

anatra is visszanyerte volna és hétfőn reggel meghalt. Felmerült az a gyanú, hogy a hajómunkás büntény áldozata lett. A megindult vizsgálat azonban tisztázta a haláleset körülményeit. Megállapítást nyert, hogy Szimonovics szerencsétlenség áldozata. A hajómunkás szénrel rakta meg kályháját és éjszaka, amíg aludt, a kiömlő gáz megölte.

A faláiban vitte el a betörő a 2500 pengős perzsakarmantyut

Kasser Gizella, a Nemzeti Söröző tulajdonosnője jelentette a zombori rendőrkapitányságon, hogy tegnap délután eltűnt 2500 pengős perzsakarmantyúja. Az értékes karmantyú a vendéglőben volt, s valószínűleg látszott az a feltevés, hogy azt csakis a vendégek közül vihette el valaki.

A megindított nyomozás eredménnyel járt. A rendőrség letartóztatta Barta Jánost és Deák Piroskát, akik a lopás idejében a vendéglőben tartózkodtak

A két gyanúsított eleinte tagadott, de később bevallották, hogy a karmantyut ők vitték el. Barta János féllábu, s a karmantyut faláiba rejtette el, s így távozhatott anélkül, hogy észrevették volna a lopást. A rendőrség a házkutatás során meg is találta az értékes szőrmét, amelyet visszaszolgáltattak jogos tulajdonosának. Barta ellen megindult az eljárás.

A bűnjelen is lehet keresni

A zombori törvényszéken dr. Winter Kócs Rezső hármastanácsa szerdán tárgyalta Illés Péter 41 éves őrszállási községi rendőr és Szabó Pál 27 éves mechanikus ügyét. A királyi ügyész Illés Pétert hivatalos sikkasztással vádolta, míg társát orgazdasággért vonta felelősségre.

A vád szerint Illés Péter leszereltette Szabóval a bűnjelként lefoglalt kerékpárt, s annak értékes részeit, az ülést, a gumikat és a kerekeket értékesítette.

A bíróság a bizonyítási eljárás után bűnösnek találta Illést és az enyhítő körülmények figyelembevételével 1 hónapi fegyházra ítélte. Szabót felmentette a vád alól.

Javul az őrszállási szerelmi dráma áldozatának állapota

Jelentettük azt a kettős szerelmi drámát, amely Őrszálláson történt az elmúlt héten Fleischner Antal 45 éves gazdálkodó szerelmi kapcsolatok tartott fenn szomszédnőjével Drlyacsin Dusánnal. A kapcsolatokról tudomást szerzett Fleischerné is, aki emiatt összeveszett szomszédasszonyával. Drlyacsin Dusánné panaszkodott a gazdálkodónak, hogy milyen szavakat használt vele szemben a felesége és elégtételt kért. A gazdálkodó összeveszett szerelmével és dühében revolvért rántott, s azzal több lövést adott le az asszonyra. Tette elkövetése után maga ellen fordította a fegyvert.

Fleischner súlyos állapotban szállították be a zombori kórházba, ahol még nem lehetett kihallgatni. Az asszony állapota azonban nem életveszélyes. Az első pillanatban azt hitték, hogy a golyók súlyosan megsértették, kiderült azonban, hogy a revolvergolyó csak horzsolta az asszonyt és csak a revolver agyától szenvedett kisebb sérüléseket a fején. Az asszonyt már ki is hallgatták. Az ügyben folyik a vizsgálat.

Giraud:

A németek jól harcolnak és tudják miért harcolnak

Giraud tábornok beszédet mondott Északafrikában és hangoztatta többek között, hogy Tuniszban a tengelycsapatok kitűnően fel vannak szerelve és bátran harcolnak. Nem szabad hát hű reményeket táplálnunk. A németek jól harcolnak és tudják, hogy miért harcolnak. Kitűnő és körültekintő vezetőik vannak és mögöttük három éves tapasztalat áll.

Ami bennünket illet, folytatta Giraud tábornok, nekünk 1943-ban kell megtanulni harcolni.

A CSUNGKINGI KORMÁNY NAGYKÖVETET KÜLD MOSZKVÁBA

Isztanbulból jelenti a brit hírszolgálati iroda: A csungkingi kormány elhatározta, hogy nagykövetet küld Moszkvába. (MTI)

SZIKORSZKY TÁBORNOK FELKUTATJA AZ OROSZORSZÁGBAN DEPORTÁLT LENGYELEKET

A Neue Zürcher Zeitung tudósítója jelenti Londonból, hogy Szikorszky, az emigráns lengyel kormány elnöke rövidesen Moszkvába utazik. Szikorszky az a szándéka, hogy a Szovjetben deportált lengyeleket felkutassa. Ismeretes, hogy a bolsevisták a lengyel hadjárat után 1 millió nyolcszáz ezer embert hurcoltak el. Ezeknek a szerencsétleneknek sorsa teljesen ismeretlen.

LIBIÁBAN MEGÉLÉNKULTEK A HARCOK

Libiában a harcok, jelenti a Német Távirati Iroda, megélnék. Romm utóvédjei megütözték a 8. hat hadsereg elővédjeivel.

Rajtaütés – ellenvágás

A hajóterhiány megoldhatatlan probléma elé állítja az ellenséget

A francia Észak-Afrikában történt angol-amerikai rajtaütés rendkívül nagy kereskedelmi hajóterhiányt okozott, valamint igen erős és nagyszámú haditengerészeti egységek részvételével ment végbe. Hogy Anglia és Amerika hajóterhiányuk égető gondjainak közepette és a háború eddigi folyamán elszünetelt súlyos veszteségeik ellenére is belefogtak egy ilyen nagyszabású vállalkozásba, az minden kétséget kizáróan azt bizonyítja, hogy erre a mindenképpen igen kockázatos vállalkozásra a lehető leg-súlyosabb kényszerítő körülmények hatása foly-tán szánták rá magukat.

Nagy hiba volna természetesen részünkről, ha a vállalkozás kimenetelét illetően már most végleges ítéletet akarnánk gyakorolni. Azt a megállapítást azonban, hogy egy ilyen természetű vállalkozás, elegendő hajóter hiján, a szükséges utánpótlás nélkül nagyon könnyen ugyanolyan veszedelmeknek néz elébe, mint a keletázsiai korál-tengeri és a Salamon-szigetek körüli „japán front felgöngyölítés”-ének a már megszokott nagy amerikai reklámmal megindult, majd hajóterét szünetelt vállalkozása, nyugodtan és teljes biztonsággal megtehetjük.

A fenti kérdéssel kapcsolatban elsősorban is azt kell megállapítani, hogy a már partra szállt angol-amerikai haderők kiegészítése, valamint hadianyaggal való ellátása milyen mérvű követelményeket támaszt az angol-amerikai hajózással szemben. Amerikai sajtótudósításokból vett értesülések alapján tudjuk, hogy az Egyesült Államok hadügyi államtitkárának közlése szerint szeptember végéig 600.000 főt számláló különböző amerikai csapatok hagyták el az USA területét. A csapatok az alábbi táblázat szerint, rendeltetési helyüket illetően így oszlanak meg:

Anglia-Izland	200.000 ember
Délnyugati Csendes-óceán	85.000 „
Középső-Kelet	30.000 „
Távolbi Afrika	3.000 „
Távol-Kelet	10.000 „
Nyugat-India	95.000 „
Hawai	75.000 „
Alaszka	37.000 „

Ezekhez az erőkhöz kell még számítani azokat a csapatokat, amelyek a legutóbbi hadműveletek folyamán Francia-Afrikában partra szállottak vagy oda utban vannak. Ilyenformán 700.000—750.000-re tehető az ország határán kívül tartózkodó USA csapatok száma. Az amerikaiak maguk voltak olyan szívesek és bocsájtották rendelkezésünkre ezeknek a csapatoknak az ellátására vonatkozó, véleményük szerinti számadatokat. Frank Ross ezredes, az európai kontinensen állomásozó USA csapatok utánpótlási szerveinek parancsnoka jelentette ki a közelmúltban, hogy számítása szerint egy millió főt számláló hadsereg szállítása kereken 15 millió tonna hajóteret igényel. Ha ehhez a megállapításhoz még azt az ugyancsak amerikai forrásból származó közlést is hozzátesszük, hogy csupán az Izlandon lévő 200 ezer főnyi amerikai hadsereg ellátása, a lőszerkészletet nem számítva, 250 ezer tonna hajóteret állandó igénybevételét jelenti, akkor máris fogalmat alkothatunk magunknak arról, hogy milyen horribilis hajóteret volna szükséges Roosevelt világuralmi terveinek megvalósítására. Az eddig elmondottakkal magyarázható meg az egyébként nem túlságosan szerény hangú Knox tengerészeti miniszter figyelmeztetése, melyben mindenkit óvatintól, hogy az afrikai vállalkozás nehézségeit lebecsülje. De minden fellengőssége ellenére még Roosevelt sem helyesli a túlzott optimizmust.

Mint ahogyan ma már megállapítást nyert, az afrikai vállalkozás tervét Churchill, Roosevelt és Sztalin már hónapokkal azelőtt megtárgyalta. Roosevelt egyébként Francia-Afrika, valamint Dél-Franciaország és innen Európa elfoglalásának tervével már régen foglalkozott. Leahy tengernagyot, katonai tanácsadóját az Egyesült Államok haderejének vezérkari főnökét kimondottan azzal a megbízással küldte

már annakidején nagyköveti minőségben Vichybe, hogy ott a helyszínen kénkedjék mindaddig, amíg Roosevelt megítélése szerint az idő el nem érkezik a Franciaországon való rajtaütésre vagy egyéb körülmények, mint például a Szovjet magatartása, azonnali cselekvést nem követelnek. A kérdés már most csupán az, hogy vajon valóban jól választották-e meg az időpontot.

Guadalcanar és Ujguinea ugylászik nem ijesztették meg az elnököt. A most vállalt kockázat kétségtelenül igen nagy, mert a haditengerészet már eddig elszünetelt súlyos veszteségei és a szó szoros értelmében napról-napra fogyó hajóter mellett, a rendszeres és főleg biztos utánpótlás lehetőségei nem túlságosan nagyok.

Nem tartjuk kizártnak, hogy a történelem ezt a vállalkozást a desperadó-háború folyamánaként fogja följegyezni. E mellett azonban egyetlen pillanatig sem szabad megfeledkezni arról, hogy az előkészületeket igen nagy körültekintéssel hajtották végre, és ha a rendelkezésre álló erőket, valamint a kényszerítő körülményeket is lemérjük, minden további nélkül meg kell állapítanunk, hogy az ellenség az adott esetben sokkal nagyobb kezdeményezési készségről tett tanubizonyosságot, mint a háború ed-

digi három éve folyamán bármikor is. Nem kell egyébre mint Norvégiára gondolni.

Arra a kérdésre, hogy Washington és London merész lépése, amelyre ezzel a vállalkozással magukat rászánták, sikerülni fog-e, e pillanatban még biztos választ adni nem lehet. Egyet azonban emberi számítás szerint máris teljes biztonsággal le lehet szögezni, és pedig, hogy azok a feltevések, amelyekre tulajdonképpen az egész hadműveletet építették, ugyanis Francia-Afrikának, Dél-Franciaországnak és Korzikának ellenállás nélküli megszállása, csak részben bizonyultak helyesnek. A tengelyhatalmak vilámgyors ellenvágása a számításba jövő területeknek legalább is felét kihuzta Roosevelték lábá alól. Ezzel pedig nagyrésztben máris kiegyenlítettnek vehető az az előny, amelyet az ellenfél a rajtaütés révén magának szerzett.

A szállító-flottának kereskedelmi hajókat és haditengerészeti egységekben egyaránt már idáig elszünetelt óriási vesztesége, valamint a még ezután bekövetkező elsüllyesztések, amelyekkel az ellenfél nyugodtan számolhat, arra engednek következtetni, hogy a döntést olyan könnyen, mint ahogyan azt Washingtonban és Londonban elképzelték, nem lehet kierőszakolni.

És ha Churchill alsóházi beszédében úgy nyilatkozott, hogy a folyamatban lévő hadművelet még nem a vég kezdete, legfeljebb a „kezdet vége”, akkor nem kizárt, hogy a szónoki ravaszágáról híres Churchill ezt a körmondot megállapítást úgy is értelmezheti, hogy ennek a vállalkozásnak, melynél még attól sem riadtak vissza, hogy a semleges Európában a nemzetközi jog semmibe vételével fegyveres akcióba kezdjenek, már az elején véget vehet az ellenfél. (szóló)

„FELELJI MEGTETTED-E TE IS KOTELESSÉGEDET A HAZÁÉRT?... FELELJEN ERRE A KÉRDÉSRE MINDENKI BECSULETE ÉS LELKIISMERETE SZERINT. NEM SZAVAKKAL, NE AZ EGYÜTTÉRZÉS HANGOZTATÁSÁVAL, HANEM NÉMÁN: CSELEKEDTEKKEL.”

CSELEKEDJUNK, ADJUNK! ORSZÁGOS GYUJTÉS A HONVÉDCSALÁDOKÉRT
JANUÁR 17—FEBRUÁR 7.

Francia-Északafrika politikai és gazdasági jelentősége

A szövetségesek nemrég megindult hadműveletei Francia-Északafrikára terelték a világ közvéleményének figyelmét; ez az elnevezés hogy Francia-Északafrika, tulajdonképpen nem helyes, egy tekintetben azonban mégis helytálló, miután Tunisz, Algír és Marokkó együttesen egy gazdasági egységet alkotnak. Ami a terület földrajzi jellegét illeti, az szintén egységes, s az egészet az Atlasz hegységvonulata urálja. A Földközi-tenger és az Atlanti-óceán partvidéke mentén több-kevesebb széles síkságok húzódnak: a síkságokat követik a hegységvonulatok, majd lassan sivatagi jellegűvé válik a táj és elérkezünk a Szaharáig. Eghajlati szempontból a Földközi-tenger klímájához tartoznak az Atlaszállamok, ahogy a földrajzban nevezik őket. A partok mentében enyhék a telek s ennek következtében a növényzet dús: a csapadék bőséges, mert hiszen az esőfelhők nem tudnak átjutni az Atlaszon, hanem már a síkságok fölött megválnak terhüktől. Egy aztán a belsőbb területek szeppe-szerűek, az itt élő lakosság nomád életmódot folytat s majdnem kizárólag állattenyésztéssel foglalkozik. Még beljebb a homokon már csak az oázisok jelentenek lehetőséget az emberi településre: rajtuk datolyapalmák, meg valamelyes főzelékfélék tenyésznek, s e kétfő képezi az oázislakók élelmiszerellátásának alapját.

Francia-Északafrikának benszülőtt lakói a berberék és az arabok: előbbiek igen szorgalmas földművesek, akik ma már majd nem teljesen elkeveredtek az arab lakossággal, átvették azok magasabb kultúráját, sőt mohamedán vallását is és ma már alig lehet különbséget tenni az atlaszlakó és az arab népek között. Ami a gazdasági életét illeti, az a mezőgazdálkodásról áll. A

hegység folyói igen rövidek és hajózhatatlansággal alkalmatlanok, völgyeiket azonban szépen táplálják vízzel és a helyéken gabonát, hüvelyeseket, déligyümölcsöt, szőlőt és dohányt termel a lakosság; Algírban és Tuniszban főként búzát, Marokkóban pedig árpát. Rendes körülmények között Francia-Északafrika szállította a világ teljes növényi olajkivételének egyharmadát, a szőlőkivételnek pedig negyötödét. Ami az állattenyésztést illeti, e tekintetben hihetlenül nagy számokkal találkozunk az ember, az állattenyésztési termékek azonban a nagy tömegekellenére kivételesen szempontból egyáltalán nem figyelemreméltóak, s mindössze némi bőrt és gyapjút szállítottak külföldre. A bőrféleségek közül igen jó névre tett szert a marokkói kecskebőr, az úgynevezett marokkói bőr.

A mezőgazdaság egyébként nagyon is érzékeny a vízellenség következményeire. Az utóbbi esztendőben a francia gyarmati gazdálkodás komoly erőfeszítéseket tett, hogy öntözéssel javítson a helyzeten, amíg azonban a megkezdett munkának jelentős eredményei lesznek, sok időbe telik. Ami a bányászatot illeti, e tekintetben kevés az említendő. Kőszén nincs, illetve ami van, elenyészően csekély, úgy hogy ebből a fontos nyersanyagból erős behozatalra szorult Francia-Északafrika. Algír szénkészletének kilenczödét, Marokkónak pedig felét Anglia szállította; a hiányzó mennyiségét máris európai államok gondoskodnak. Vasból szintén alig van valami, s a többi fémekkel hasonló a helyzet. Egyedül foszfátban gazdag ez a terület, s ebből az Egyesült Államok után itt is található a legnagyobb készlet. 1939-ben pl. Tuniszban 2,034.000 tonnát, Marokkóban 1,487.000 tonnát, Algírban pedig 585.000 tonnát nyertek.

Hatalmas méretekben bontakozik ki a hadbavonultak hozzátartozóiért meginduló gyűjtés

Január 17-én kezdődik és február 7-ig tart a gyűjtés

Minél inkább közeledik a hadbavonultak hozzátartozóiért január 17-én meginduló országos gyűjtés kezdetének időpontja, annál hatalmasabb mértékben bontakozik ki országos mozgalmak a mozgalom. A Főmeltóság Asszony legfőbb védnökségével meginduló országos gyűjtés előkészítő munkálatai már teljes ütemben folynak. A honvédelmi minisztérium illetékes osztályai — mint a Levente Központ jelenti, — az egész ország területére postára adták mindazokat a nyomtatványokat, űrlapokat, amelyek a hadbavonultak hozzátartozóiért meginduló gyűjtés lebonyolításához szükségesek. Egyházi és világi intézmények, társadalmi szövetségek, egyesületek, vállalati közösségek kapcsolódnak be a mozgalomba. A gyűjtést központi irányítás mellett az ország egész területén a járási főszolgabírák, városokban a polgármesterek, Budapesten a kerületi előjárók szervezik meg, akik a járási, illetve a Székesfehérváron pedig a kerületi városi leventeparancsnokokkal együttesen minden városban és községben megalakítják a hadbavonultak hozzátartozóinak segítő bizottságát. A bizottság tagjai a helyi társadalmi, vallási stb. egyesületek kiválasztott megbízottjai. A bizottság vezetője mindenkor a polgármester, illetve a vezető vagy körjegyző helyettese és ahol van, a Levente Egyesület elnöke. A gyűjtést ezek a bizottsági tagok végzik levették és leventelányok kíséretében. Minden lakásban megjelennek és vagy gyűjtőíven gyűjtenek, vagy csekklapot hagynak a helyszínen. A gyűjtés első napján, január 17-én a budapesti és vidéki napilapok előfizetői számára aznap példányukhoz csekklapot mellékelnek az adományozásra szánt összeg

beküldése céljából. Többmillió példányban készültek ezek a csekklapok, amelyeket a sajtó eljuttat a közönséghez. Illetékes helyről értesítik a közönséget, hogy a szükséges nyomtatványok idejében mindenhol megérkeznek (gyűjtőívek és a támogatásra szoruló jegyzékének összeállítására szolgáló jelentő ívek stb.) — Gyűjteni csak pénzt szabad. Az országos gyűjtésre szánt nagyobb adományokat a vállalatok pénzügyintézetek, egyesületek, egyes személyek közvetlenül is beküldhetik a honvédelmi minisztérium »Hadbavonultak hozzátartozóiért meginduló gyűjtés« letéti számla elnevezésű 180.000 számú csekk számlájára.

Az ország területén megmozdultak a társadalmi és kulturális egyesületek, szervezetek, hogy a gyűjtés időtartama alatt ünnepélyeket rendezzenek és annak jóvedelmét a mozgalom céljára ajánlják fel. Az összegyűjtött pénzüsszeg kezelését a mozgalom céljára ajánlják fel. Az összegyűjtött pénzüsszeg kezelését a Honvédelmi Minisztérium 22. ügyosztálya Intézi, amely a beérkező véleményező jelentések alapján elbírálja a hadbavonultak hozzátartozói közül ki szorul és milyen mértékben támogatásra és aszerint gondoskodik a segélyek kiosztásáról. A gyűjtés eredményéről a sajtó tájékoztatást ad a nagyközönségnek.

Jegyezzük meg tehát: január 17-től február 7-ig országos gyűjtés.

Magyarország Első Asszonya szólít fel minden magyart, hogy amin a honvéd teljesíti kötelességét kint a fronton, mindnyájan teljesítsük kötelességünket a belső arcvonalon is. A hadbavonultak hozzátartozóinak támogatása közös magyar érdek.

Eredményes munkát végzett a zombori Bölcsőde

Az Egyesült Női Tábor Bölcsőde Bizottsága a hó 8-án tartotta beszámoló ülését. 1942. június 1-étől 1943. január 1-ig, hét hónapon keresztül nemcsak vezette, de saját háztartásában viselte is költségeit. Egy miniszteri rendelet értelmében a bölcsődék fenntartása és vezetése az Egészségvédelmi Szövetség hatáskörébe tartozik. Az Egészségvédelmi Szövetség zombori fiókjára átvészeli tehát a Bölcsőde vezetését és fenntartását.

Az Egészségvédelmi Szövetség zombori fiókjának december havi ülésén meg is választották a Bölcsőde intézőbizottságát, espedig elnök: dr. Deák Béláné, tagjai: Kiss Pálné, Liebhardt

Éva, dr. Kührner Béláné és Lackner Lajos dr.

Ezek után úgy magam, aki az Egészségvédelmi Szövetség alelnöke vagyok, valamint dr. Kührner Béláné, aki ügyvezető elnöke az Egyesült Női Tábornak és ügyvezető titkára az Egészségvédelmi Szövetség zombori fiókjának, továbbra is irányítói és vezetői maradunk a Bölcsődének.

Az E. N. T. i. hó 8-án tartott ülésén kiegészítették a névsort a Bölcsődét látogató hölgyek névsorából. A hölgyek már az E. N. T. vezetése alatt álló Bölcsődének is látogatói voltak. Nagy szeretettel és olyan megértéssel, amely fokozta a sikert a szép eredmények elérésében.

A megalakult Bölcsőde intézőbizottsága felkérte a hölgyeket, hogy kedves, gondoskodó és hasznos tevékenységüket továbbra is folytassák szeretett hazánk javára, mert nem elég a honvédeknek szeretetsomagot küldeni, segíteni kell az apróságokat is felnevelni, hogy honvédek legyenek. Így már a bölcsődénél kezdünk hazánk javára dolgozni. A hölgyek, akik már hónapok óta lelkiismeretesen végezték ezt a kötelességüket szívesen vállalták továbbra is ezt a tisztséget. A bölcsőde látogató hölgyek névsora: v. Barlay Jánosné, v. Bajsay Ernőné, Bernhardt Jánosné, Bozsóki Vincéné, Baranyi Bálintné, Czibur Gézané, dr. Deák Imréné, dr. Holzschuh Jakabné, Harmuth Józsefné, dr. Dunszt Ferencné, Jankovits Gézané, Kiss Pálné, dr. Kuczi Jánosné, Magassy Antalné, Németh Béláné, Liebhardt Istvánné, dr. Lackner Lajosné, dr. Lieli Pálné, Ratkóczy Udönné, dr. Scheib Károlyné, Piller Istvánné, dr. Würtz Mihályné.

Érdekes kis statisztikával szolgál az érdeklődőknek a bölcsőde belső életéről a következő adat: 48 csecsemőt ápolt ez idő alatt, a gondozási napok száma: 2355, ingyenes nap 421 volt. A gyermekekért 20—30 fillér gondozási díjat fizettek naponként. Sok volt az egészen ingyen gondozott gyermek.

Az anyanyelvet tekintetbe véve magyar volt 31, német 5, szerb 7 és bunyevác 5 gyermek. Nem megvetendő munka volt 43.390 fűrdetést elvégezni. A befizetett tápdíjakból 396 pengő 38 fillér jött be, míg a természetbeni adományok pénzbeli felértékelése 883 pengő 48 fillér. A fűtést és világítást a várostól kaptuk, a személyzet és az éven felül 5—6 gyermek étkeztetését szintén a város segítségével a Napközi Otthon szolgáltatta. Tekintve, hogy a beszerzéseket, a személyzet fizetését mind az E. N. T. fedezte, helyesebben abból az összegből történt a fedezés, amit társadalmi uton, gyűjtéssel szereztünk meg, a bölcsőde fenntartása csekély összegbe került.

A táppénzből a jövedelem elég volt a friss piacon vett zöldségfélékre, a tejet Zwirschila Károly ingyen szállította. A természetbeni adományok adakozói saját kérelmükre nem nevezhetjük meg. A felruházás és beszerzés, leltár költségei számlák szerint 3620.53 pengőt tesznek ki. A pénzbeli adományok összege a 1942. év husvétján rendezett vásár eredménye 1206.71 pengő is benne foglaltatik 3655 pengő 53 fillér. Pénzbeli maradvány tehát 35 pengő.

Egy pár szót szölok még, milyen eredményeket értünk el a gyermekek szakszerű ápolásával. Miletics Erzsébet 13 hónapos korában került a Bölcsődébe, ülni nem tudott, testsúlya 6.80 kgr, volt, jelenleg ül, jár, fogai vannak és a súlya 8 kgr.

Gyurin Editet 6 hetes kora óta gondozzuk, 4.10 kgr. súlya volt mikor felvettük, most 7 és fél kgr., áll, ül, fogai vannak.

Ezek csak egyes esetek, azonban sok beteg szülőtől származó csecsemőt gyógyítottunk meg, hossza volt a sok javulást, gyógyulást mind leírni.

Érdekes még megemlíteni, hogyha a társadalom ezután is ellátja természetbeni adományokkal a Bölcsődét, akkor egy gyermek napi ellátása csak 17 fillérbe fog kerülni, ellenben ha venni leszünk kénytelenek mindent, egy gyermek ellátása 80 fillérbe kerül.

Most számokkal is igazolom, milyen óriási segítséget jelent a társadalom szíve és segítő keze. Kérem a további pártfogást, hogy ennél több csecsemőt tudjunk az életnek visszaadni és egészséges, erős gyermekeket nevelni. Pár szóban köszönetet mondok dr. Lackner Lajos orvosunknak, aki fáradságot nem kímélve, teljes tudásával végezte az orvosi teendőket a kicsinyek mellett Kádas Jutka vezető nővér gondos és hűségű segítségével.

Dr. Deák Béláné, az E. N. T. elnöke.

OSI NÉV

— Nekem van a megyében a legősibb nevem, csipkebogyói és aranykürtösi Körtös-Tóth László Pál
— Nekem meg egész Európában van a legősibb nevem.
— Hát magát hogy hívják?
— Adám!

Földbirtokosok és földbérlők!!

Az elmúlt gazdasági évben elért eredmények fényesen bebizonyították, hogy a NAPRAFORGÓ a LEGJOBB TERMELÉSI ÁG. A kezdet nehézségei — ár:iz, késői vetés stb. — dacára MENYNYISÉGBEN és PÉNZBEN legjobban fizetett. Azonkívül a termelő még elsőrendű takarmányhoz és fűtőanyaghoz is jutott. Nagyon sok termelő a napraforgó szárából nyert tüzelőanyaggal melegíti szobáját. A kicsépeelt fejek pedig jó trágyaanyagot eredményeztek.

Az idei évre a napraforgó szerződötések megkezdődtek!

Az elmúlt évben érvényben volt összes feltételeket ezidénre is megtartjuk, sőt ez évben a tavalyi 20%-kal szemben HUSZONOT százalék olajpogácsát fogunk adni a leszállított mennyiség után!!!

Pénzfelőleget és üres zsákok ismét adunk.

A Stefátits Iroda minden idevágó kívánságát pontosan és gyorsan teljesíti! Érdekeit megvédi! Jókárban lévő írógépet veszek

Jegyezzen tehát STEFÁTITSNÁLI

NAPRAFORGÓ TERMELÉSÉVEL A HAZA IRÁNTI KÖTELESSÉGUNKNEK IS ELEGET TESZUNK!

Hazai olajgyár R. T.

megbizottja:

STEFÁTITS ISTVAN keresk. ügynökség és biztosítási iroda Z O M B O R

Zrinyi utca 2 sz. Telefon 81

Hírek:

AZ OTI KORZETI ORVOSA: Felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8., második és harmadik körzet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. — **ÜGYELETES VÁROSI ORVOS:** Dr. Lackner Lajos, Trefort utca 4. Telefon: 188. — **ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁR:** Aranykereszt, Deák Ferenc krt.

Kinevezések Zomborban. A már közölt kinevezéseken kívül a következő kinevezések történtek: Vig Jánost (Zombor) másodosztályú postaaltsztté nevezték ki, Brindza Istvánt (Zombor) pedig elsőosztályú postaaltsztté léptették elő. — Földföldi Kálmán gazdasági gyakornokot a földművelésügyi miniszter gazdasági segédfelügyelővé nevezte ki.

Rénszarvasokkal látják el az északnorsvégi szállítást. Stockholmból jelentik: (Bud. Tud.) A svéd lapok jelentik Észak-Norsvégiából, hogy a finnmarkeni kerületben mintegy 35.000 rénszarvasot a hatóságok igénybe vettek a szállítási nehézségek áthidalására.

Nagy havazás Bukarestben. Bukarestből jelentik: Szombaton éjjeltől hétfő délig Bukarestben megszűnés nélkül havazott. A fővárosban már vasárnap reggel leállt mind a villamos-, mind a kocsiforgalom. A villamosforgalom hétfőn délután újra megindult. Az uttesteket több mint méteres hó borítja. (MTI)

A NMK tisztújító gyűlése Ujverbáson. Tudósítónk jelenti: A NMK ujverbázi szervezete f. hó 17-én tisztújító gyűlést tart a Leventeotthonban.

22 fokos hideg Bulgáriában. Szófiából jelentik: Bulgáriában a hőmérséklet 22 fokra szállt le. A nagy hóviharak akadályozzák a forgalmat.

Színművelődés Okécsén. A Krémer színtársulat szombaton és vasárnap a Nemes rózsza című operettet mutatta be. Hétfőn az Iglói diákok került színre, még kedden az „Egyetlen éjszakára” című bohózatot mutatták be nagy sikerrel.

DITRÓI CSIBY JÓZSEF
zongoraestje január 20-án
Zomborban.

Kifosztottak egy lakást Ujverbáson. Tudósítónk jelenti: Schmidt Péter ujverbázi lakos jelentést tett a csendőrségnek, hogy amíg feleségével mozbán volt, addig ismeretlen tettesek kifosztották lakását. A tettesek álkulcs segítségével hatoltak a lakásba és ruhaneműket, valamint élelmiszert vittek el, körülbelül 830 pengő értékben. A betörést valószínűleg egy személy követte el, aki ismerős a viszonyokkal. A feldúlt lakás arra enged következtetni, hogy a betörő pénzt is keresett, az azonban olyan jól el volt rejtve, hogy nem sikerült megtalálnia. A csendőrség megindította a nyomozást a tettes fellelérése érdekében.

A bácsgyulafalvai Leányegyesület karácsonya. Tudósítónk jelenti: A bácsgyulafalvai Leány Egyesület jó sikerrel kabaréest rendezett a Krizsán féle vendéglőben. A szereplők kivétel nélkül ügyesen feleltek meg a feladatuknak. Külön dicséretet érdemel Bazsó Boriska ének és táncszáma. Szerepeltek: Szitás Sanyi, Bakos András, Gunits Béla, Drobina János, Rózsa Annuska, Dózsá Karolina, Kaszás Eszter és Hajnal József.

Péterrévei hírek. A DMKSz megkezdte előadásai sorozatát. Az ipartestület felkérésére engedélyt adott arra, hogy helyiségében tartásuk a mestervizsgák előkészítő tanfolyamát. — Pacsenka Lajos asztalosmester, nyug. tüzoltóparancsnok hazafias verséért kapott 71.48 pengőt elküldte a Főméltóság Asszony akciója javára.

Uj lap jelenik meg Szófiában. Szófiából jelentik: Szófiában január 11-én új reggeli lap jelent meg. A lapnak a címe „Recs” és független tudósító ujság. (MTI)

Nem akart kiegyezni a bíró az okirathamisítóval

Pénzbüntetésre ítélték egy gombosi gazdálkodót

A zombori törvényszéken Winter-Köcs Rezső dr. hármastanácsa szerdán délelőtt tárgyalta id. Bogyó Pál gombosi gazdálkodó ügyét, akit a királyi ügyész okirathamisításért vont felelősségre.

Bogyó Pál a vád szerint két sertését eladta egy szenttamási gazdálkodónak. Amikor a marhalevelet át akarta iratni, kiderült, hogy a sertéseket a községen kívül nem szabad eladni. Hogy mégis átirathassa a marhalevelet, Bogyó sógora nevére iratta a két sertést.

Az ügyben egy hónappal ezelőtt tüzték ki a főtárgyalást, akkor azonban az idő rövidsége

miatt nem tudta letárgyalni a törvényszék. Amikor a bíró tudomására hozta Bogyónak, hogy később tárgyalják az ügyet, mert már késő van, a földműves a következőket mondotta:

— Nem is kellene tárgyalni bíró ur, mert én kiegyezek.

A bíró és a királyi ügyész azonban nem volt hajlandó egyezkedni, s a tárgyalást szerdán megtartották. Bogyó Pál beismerte tettét. A bíróság a bizonyítási eljárás utáná bűnösnek találta a gazdálkodót és 50 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletvégrehajtását azonban három évre felfüggesztette.

A Katolikus Nőegylet jólsikerült teastet rendezett Ujverbáson. Tudósítónk jelenti: Az ujverbázi Nőegylet jólsikerült műsoros teastet rendezett. Géhl Zsuzsika üdvözölte a jelenlévőket, majd Garamszeghy Pál hegedűszáma következett. Zongorán Schuh Gyula kísért. Nagy sikert aratott Seidl Magdi „Mai lányok” című monológjával. Lotz Klárka magyar nótákat énekelt. Zsigrai Kata magyar nótái szintén nagy sikert arattak. Drágics Béla cigányzene-kara kísért. Balla Ilonka saját költeményeit szavalta. Végül János kántor magyar nótákat énekelt cigányzene kísérettel. Ezenkívül szelletes villámtréfák tették még szórakoztatóvá a műsort. A bemondó Lengyel László volt. Befejezésül Géhl Zsuzsika köszönetet mondott a megjelenteknek. Az est tiszta jövedelmét a szegénysorsuak felruházására fordítják.

Gyermekek

Önként kéri a hashajtót, ha már egyszer Darmolt kapta. A Darmol ize kímélő és fájdalom nélkül hat. Darmolt adjon Ön is gyermekeinek!

Szabadka thj. város közlekedésügyei. Az 1942. évben magyarán munkásságot fejtettek ki a közutak karbantartásának érdekében és új utszakaszok építésére. A Dunaföldvár—szabadkai ut 5 kilométeres szakaszának kiépítése december hó folyamán befejezést nyert és átadták a forgalomnak. Az andrásfalvi bekötő utnál elkészült a földmunka, amely 2389 köbméter földet vett igénybe. Ezzel kapcsolatban elkészítették a vasbeton hid alapjait és pilléreit, míg a kőanyag szállítása folyamatban van. A kánizsai uton a földmérési munkálatok megtörténtek és erre az utszakaszra 42 vagon kavicsot és 700 köbméter szerb erőd követ szállítottak ki. A csikériai ut földmérése és szintezési munkálatai megtörténtek s a közszállítás megindult. Az 1943. évi th.-uti közuti költségvetés 685.138 pengő összegben állapított meg.

Baltával fejbeverte magát, azután sósavat ivott. Makóból jelentik: Bálint Erzsébet földéaki leány, aki az egyik makói orvosnál szolgált, öngyilkossági szándékból éles baltával többször fejbeverte magát, miután azonban így nem sikerült magán halálos sebet ejteni, sósavat szerzett és azt megitta. Mire észrevették, a sósav úgy ösz szemarta, hogy már nem tudtak rajta segíteni és a makói kórházban borzalmas kínok között meghalt. Tettének oka élet-untóság.

A Nemzeti Munkaközpont titkári értekezlete Ujverbáson. Tudósítónk jelenti: A Nemzeti Munkaközpont folyó hó 17-én délelőtt értekezletet tart Ujverbáson Fodor Ferenc délvidéki kerületi titkár elnökletével. Az értekezletet az ujverbázi község háza nagy tanácstermében tartják meg.

Szabályozták Törökországban az első-tétítés időtartamát. Ankarából jelentik: Mint hivatalosan jelentik, az első-tétítés kezdetét 21 órában, a végét pedig hajnali 5 órában állapították meg.

Kétszívű gyermek. Kétszívű gyermek született nemrég Teschen városában. A fölösleges második szívet sikerült orvosi műtéttel oly szerencsésen eltávolítani, hogy a gyermek életben maradt.

Az osztálysorsjáték húzása. Az osztály sorsjáték szerdai húzásának eredményei a következők: huszezer pengőt nyert a 91.580 tizezer pengőt nyert a 77024, 12263, 14381, 22837 és a 92.942 számú sorsjegy.

Kivégeztek Budapesten egy tejeskocsist. Budapestről jelentik: A pestvidéki törvényszék rögtönítelő bírósága halálra ítélte Juhász Antal 36 éves tejeskocsist, aki betöréseket követett el az elsötétítés ideje alatt. Az ítéletet a kocsi szerdán délben végrehajtották.

Doroszlói hírek. Tudósítónk jelenti: Az Elő Doroszlói Temetkezési Egylet közgyűlést tartott, amelyen a következő vezetőséget választották meg: elnök Turkál Gábor, alelnök Király Pál, könyvelő Szalai János, pénztáros, Móger István, felügyelő bizottsági tagok Engelhardt Mihály, Cseke Imre és Nagy Imre id. Választmányi tagok: Varga János id., Becker Bálint, Horváth József, Mezei István, Pákai Mihály, Schön József, Tomcsányi Péter, Tancsik János kereskedő, Farkas János, Jaksza József, Kordélyos István, Király János, Papp Pál, Stampfer Márton, Szabó Márton, Samu Ferenc János fia és Oravec Mihály. A Doroszlói Iparos és Kereskedők Köre közgyűlésén megválasztották az új vezetőséget: elnök Korhammer Ferenc, alelnök Varga Imre, titkár Mókus István, pénztáros Stampfer Márton, könyvtáros Traub György, ellenőrök Tancsik Lajos és Gyurgyovics Ferenc, választmányi tagok: Butor Árpád, Diósi Imre, Szabó Márton, Moschina József, Oravec Mihály, Kolb Károly, Komáromi Imre, Kovács Fábán és Szabó János. Vasárnap jólsikerült körvadászatot tartottak, melyre számos környéki, főleg zombori vendég is érkezett. Az eredmény 105 drb. nyul. A vadásznapot este vadászvacsorával fejezték be. — Ruff István doroszlói segéderdő mérnököt rendes erdőmérnökké nevezték ki.

Börccsempészeket tartóztatták le Csantavéren. Tudósítónk jelenti: Magyarán bürcsempészségnek jött nyomára a csantavéri csendőrség. Keceli Mészáros Péter csantavéri szijgyártó feketén vásárolt nagyobb mennyiségű bőrt. Később Németh István csantavéri rőfoskereskedőnek adta tovább szintén feketén, aki a bőrt Zentára csempészte át, ahol sógorával dolgozta fel. A csendőrség mind a hármuk ellen eljárást indított. Németh ellen árdragítás címen is eljárás folyik, mert több télikabátot és nagy mennyiségű műrostos anyagot a megengedett áron felül adott el.

Nagy árvizek Braziliában. Nagy árvizek idéztek elő a napok óta tartó esőzések a brazil Rio de Janeiro államban. Az árvíz következtében eddig 100 ember vesztette életét. 2000 ember hajléktalanná vált.

Farkascordák veszélyeztetik a spanyolországi falvak lakosságát. Farkascordák törtek be a falvakba Észak-Spanyolország több helyén. A falusi lakosság valóságos közelharcot vív a garázdá állatokkal, amelyek rendkívül nagy károkat okoznak.

Agyonlőtték egy amerikai munkásvezért. Newyorkból jelentik: Carlo Trescar közismert amerikai antifasiszta munkásvezért az V. avenuen agyonlőtték. A gyilkos lövést egy a kapu előtt lassan haladó autóból adták le. A gépkocsi azután eltűnt az éjszakában.

AZ OTI KÖRZETI ORVOSA: Felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8., második és harmadik körzet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. — **ÜGYELETES VÁROSI ORVOS:** Dr. Lackner Lajos, Trefort utca 4. Telefon: 188. — **ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁR:** Aranykereszt, Deák Ferenc krt.

Kinevezések Zomborban. A már közölt kinevezéseken kívül a következő kinevezések történtek: Vig Jánost (Zombor) másodosztályú postaaltisztáé neveztek ki, Brindza Istvánt (Zombor) pedig elsőosztályú postaaltisztáé léptették elő. — Földföldi Kálmán gazdasági gyakornokot a földművelésügyi miniszter gazdasági segédfelügyelővé nevezte ki.

Rénszarvasokkal látják el az északnorsvégi szállítást. Stockholmból jelentik: (Bud. Tud.) A svéd lapok jelentik Észak-Norsvégiából, hogy a finnmarkeni kerületben mintegy 35.000 rénszarvasat a hatóságok igénybe vettek a szállítási nehézségek áthidalására.

Nagy havazás Bukarestben. Bukarestből jelentik: Szombaton éjjeltől hétfő délig Bukarestben megszakitás nélkül havazott. A fővárosban már vasárnap reggel leállt mind a villamos, mind a kocsiforgalom. A villamosforgalom nélfőn délután újra megindult. Az uttesteket több mint méteres hó borítja. (MTI)

A NMK tisztújító gyűlése Ujverbáson. Tudósítónk jelenti: A NMK ujverbázi szervezete f. hó 17-én tisztújító gyűlést tart a Leventeotthonban.

22 fokos hideg Bulgáriában. Szófiából jelentik: Bulgáriában a hőmérséklet 22 fokra szállt le. A nagy hóviharak akadályozzák a forgalmat. Színműelőadások Óbecsén. A Krémer színtársulat szombaton és vasárnap a Nemes róza című operettet mutatta be. Hétfőn az Iglói diákok került színre, még kedden az „Egyetlen éjszakára” című bohózatot mutatták be nagy sikerrel.

DITRÓI CSIBY JÓZSEF
zongoraestje január 20-án
Zomborban.

Kifosztották egy lakást Ujverbáson. Tudósítónk jelenti: Schmidt Péter ujverbázi lakos jelentést tett a csendőrségen, hogy amíg feleségével moziban volt, addig ismeretlen tettesek kifosztották lakását. A tettesek álkulcs segítségével hatoltak a lakásba és ruhaneműket, valamint élelmiszert vittek el, körülbelül 880 pengő értékben. A betörést valószínűleg egy személy követte el, aki ismerős a viszonyokkal. A feldult lakás arra enged következtetni, hogy a betörő pénz is keresett, az azonban olyan jól el volt rejtve, hogy nem sikerült megtalálnia. A csendőrség megindította a nyomozást a tettes észkerítésére.

A bácsgyulafalvai Leányegyesület karácsonyestje. Tudósítónk jelenti: A bácsgyulafalvai Leány Egyesület jól sikerült kabaréestét rendezett a Krizsán féle vendéglőben. A szereplők kivétel nélkül ügyesen feleltek meg a feladatuknak. Külön dicséretet érdemel Bazsó Boriska ének és táncszáma. Szerepeltek: Szitás Sanyi, Bakos András, Gunits Béla, Drobina János, Rózsa Annuska, Dózsa Karolina, Kaszás Eszter és Hajnal József.

Péterrévei hírek. A DMKSz megkezdte előadásai sorozatát. Az ipartestület felkérésére engedélyt adott arra, hogy helyiségében tartsák a mestervizsgák előkészítő tanfolyamát. — Pacsenka Lajos asztalosmester, nyug. tűzoltóparancsnok hazafias verséért kapott 71.48 pengőt elküldte a Főméltóságú Asszony akciója javára.

Új lap jelenik meg Szófiában. Szófiából jelentik: Szófiában január 11-én új reggeli lap jelent meg. A lapnak a címe „Recs” és független tudósító újság. (MTI)

Nem akart kiegyezni a bíró az okirathamisítóval

Pénzbüntetésre ítélték egy gombosi gazdálkodót

A zombori törvényszéken Winter-Kócs Rezső dr. hármastanácsa szerdán délelőtt tárgyalta id. Bogyó Pál gombosi gazdálkodó ügyét, akit a királyi ügyész okirathamisításért vont felelősségre.

Bogyó Pál a vád szerint két sertését eladta egy szenttamási gazdálkodónak. Amikor a marhalevelet át akarta iratni, kiderült, hogy a sertéseket a községen kívül nem szabad eladni. Hogy mégis átíráthassa a marhalevelet, Bogyó sógora nevére iratta a két sertést.

Az ügyben egy hónappal ezelőtt tüzték ki a főtárgyalást, akkor azonban az idő rövidsége

miatt nem tudta letárgyalni a törvényszék. Amikor a bíró tudomására hozta Bogyónak, hogy később tárgyalják az ügyet, mert már késő van, a földműves a következőket mondotta:

— Nem is kellene tárgyalni bíró ur, mert én kiegyezek.

A bíró és a királyi ügyész azonban nem volt hajlandó egyezkedni, s a tárgyalást szerdán megtartották. Bogyó Pál beismerte tettét. A bíróság a bizonyítási eljárás utáná büntösnek találta a gazdálkodót és 50 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítéletvégrehajtását azonban három évre felfüggesztette.

A Katolikus Nőegylet jólsikerült teatert rendezett Ujverbáson. Tudósítónk jelenti: Az ujverbázi Nőegylet jólsikerült műsoros teatert rendezett. Géhl Zsuzsika üdvözölte a jelenlévőket, majd Garamszeghy Pál hegedűszáma következett. Zongorán Schuh Gyula kísérté. Nagy sikert aratott Seidl Magdi „Mai lányok” című monológjával. Lotz Klárka magyar nótákat énekelt. Zsigrai Kata magyar nótái szintén nagy sikert arattak. Drágics Béla cigányzene-kara kísérté. Balla Ilonka saját költeményeit szavalta. Végül János kántor magyar nótákat énekelt cigányzene kísérettel. Ezenkívül szellemes villámtréfák tették még szórakoztatóvá a műsort. A bemondó Lengyel László volt. Befejezésül Géhl Zsuzsika köszönetet mondott a megjelenteknek. Az est tiszta jövedelmét a szégyensorsuak felruházására fordítják.

Gyermekek

Önként kéri a hashajtót, ha már egyszer Darmolt kaptak. A Darmol ize kímélő és fájdalom nélkül hat. Darmolt adjon Ön is gyermekeinek **DARMOLO**

Szabadka thj. város közlekedésügyei. Az 1942. évben nagyarányu munkásságot fejtettek ki a közutak karbantartásának érdekében és új utszakaszok építésére. A Dunaföldvár—szabadkai út 5 kilométeres szakaszának kiépítése december hó folyamán befejezést nyert és átadták a forgalomnak. Az andrásfalvi bekötő utnál elkészült a földmunka, amely 2389 köbméter földet vett igénybe. Ezzel kapcsolatban elkészítették a vasbeton hid alapjait és pilléreit, míg a kőanyag szállítása folyamatban van. A kanyarú uton a földmérés munkálatok megtörténtek és erre az utszakaszra 42 vagon kavicsot és 700 köbméter szerb eródkövet szállítottak ki. A csikériai út földmérése és szintezési munkálatai megtörténtek s a közszállítás megindult. Az 1943. évi th.-uti közúti költségvetés 685.138 pengő összegben állapított meg.

Baltával fejbeverte magát, azután sósavat ivott. Makóból jelentik: Bálint Erzsébet földéaki lány, aki az egyik makói orvosnál szolgált, öngyilkossági szándékából éles baltával többször fejbeverte magát, miután azonban így nem sikerült magán halálos sebet ejteni, sósavat szerzett és azt megitta. Mire észrevették, a sósav úgy ösz szemarta, hogy már nem tudtak rajta segíteni és a makói kórházban borzalmas kínok között meghalt. Tettének oka élet-untóság.

A Nemzeti Munkaközpont titkári értekezlete Ujverbáson. Tudósítónk jelenti: A Nemzeti Munkaközpont folyó hó 17-én délelőtt értekezletet tart Ujverbáson Fodor Ferenc délvidéki kerületi titkár elnökletével. Az értekezletet az ujverbázi községháza nagy tanácstermében tartják meg.

Szabályozták Törökországban az első-tétítés időtartamát. Ankarából jelentik: Mint hivatalosan jelentik, az első-tétítés kezdetét 21 órában, a végét pedig hajnali 5 órában állapították meg.

Kétszívű gyermek. Kétszívű gyermek született nemrég Teschen városában. A fölösleges második szívet sikerült orvosi műtéttel oly szerencsésen eltávolítani, hogy a gyermek életben maradt.

Az osztálysorsjáték huzása. Az osztály sorsjáték szerdai huzásának eredményei a következők: huszezer pengőt nyert a 91.580 tizezer pengőt nyert a 77024, 12263, 14381, 22837 és a 92.942 számú sorsjegy.

Kivégeztek Budapesten egy tejeskocsist. Budapestről jelentik: A pestvidéki törvényszék rögtönítelő bírósága halálra ítélte Juhász Antal 36 éves tejeskocsist, aki betöréseket követett el az első-tétítés ideje alatt. Az ítéletet a kocsison szerdán délben végrehajtották.

Doroszlói hírek. Tudósítónk jelenti: Az Első Doroszlói Temetkezési Egylet közgyűlést tartott, amelyen a következő vezetőséget választották meg: elnök Turkál Gábor, alelnök Király Pál, könyvelő Szalai János, pénztáros, Móger István, felügyelő bizottsági tagok Engelhardt Mihály, Cseke Imre és Nagy Imre id. Választmányi tagok: Varga János id., Becker Bálint, Horváth József, Mezei István, Pákal Mihály, Schön József, Tomcsányi Péter, Tancsik János kereskedő, Farkas János, Jaksa József, Kordélyos István, Király János, Papp Pál, Stampfer Márton, Szabó Márton, Samu Ferenc János fia és Oravec Mihály. A Doroszlói Iparos és Kereskedők Köre közgyűlésén megválasztották az új vezetőséget: elnök Korhammer Ferenc, alelnök Varga Imre, titkár Mókus István, pénztáros Stampfer Márton, könyvtáros Traub György, ellenőrök Tancsik Lajos és Gyurgyovics Ferenc, választmányi tagok: Butor Árpád, Diósi Imre, Szabó Márton, Moschina József, Oravec Mihály, Kolb Károly, Komáromi Imre, Kovács Fábán és Szabó János. Vasárnap jólsikerült körvádaszatot tartottak, melyre számos környéki, főleg zombori vendég is érkezett. Az eredmény 105 drb. nyul. A vadásznapot este vadászvacsorával fejezték be. — Ruff István doroszlói segédkörmérnököt rendes erdőmérnökké nevezték ki.

Börccsempészeket tartóztattak le Csantavéren. Tudósítónk jelenti: Nagyarányu börccsempészesnek jött nyomára a csantavéri csendőrség. Keceli Mészáros Péter csantavéri szijgyártó feketén vásárolt nagyobb mennyiségű bört. Később Németh István csantavéri rőfőskereskedőnek adta tovább szintén feketén, aki a bört Zentára csempészte át, ahol sógorával dolgozta fel. A csendőrség mind a hármuk ellen eljárást indított. Németh ellen árdragítás címen is eljárás folyik, mert több télikabátot és nagy mennyiségű műrostos anyagot a megengedett áron felül adott el.

Nagy árvizek Braziliában. Nagy árvizeket idéztek elő a napok óta tartó esőzések a brazil Rio de Janeiro államban. Az árvíz következtében eddig 100 ember vesztette életét. 2000 ember hajléktalanná vált.

Farkascordák veszélyeztetik a spanyolországi falvak lakosságát. Farkascordák törtek be a falvakba Észak-Spanyolország több helyén. A fatusi lakosság valóságos közelharcot vív a garázdákkal, amelyek rendkívül nagy károkat okoznak.

Agyonlőtték egy amerikai munkásvezért. Newyorkból jelentik: Carlo Trescar közismert amerikai antifasiszta munkásvezért az V. avenuen agyonlőtték. A gyilkos lövést egy a kapu előtt lassan haladó autóból adták le. A gépkocsi azután eltűnt az éjszakában.

Az angolszászok beszüntették az aranybányászatot!

Északamerikában 7000 munkás szabadult fel — A munkásokat a szén- és szénkitermelés szolgálatába állítják

Nagyjelentőségű változás történt az elmúlt hónapok folyamán a brit világbirodalom és az Egyesült Államok gazdasági életében: beszüntették az aranybányászatot, hogy a munkásokat és gépeket hasznosabb fémek nyerésére használják fel. Az eddig napvilágra hozott arany 80%-át birtokában tartó Északamerika szigorúan ellenőrzi, hogy az angolok mindenütt elég gyorsan átállítsák-e magukat a hasznos fémbányászatra.

Az átszervezési folyamat Ausztráliában kezdődött, ahol Szingapúr eleste és a japánok előnyomulása a Szunda szigeteken nem kis ijedtséget okozott a kormánynak. A hadiipar összpontosítása érdekében már márciusban leállították az aranybányákat. Mít is használna most az arany, mikor Ausztráliának még feövere is alig van? Az aranybányászok és gépjeik hozzáálltak tehát ölmot és önt termelni. Ez a lépés egyenlő volt a brit birodalom aranyelőállítására 6%-nak elvesztésével, vagyis évi 50 millió dollárral.

Sokkal jelentékenyebb volt a délafrikai aranybányászat. Anglia az itteni arany vidékért vezette 1899—1902 közt a bur háborút. Csak a partvidéki bányák 350.000 munkást foglalkoztattak 1941 végén. Dél-afrika szállította a birodalom aranytermelésének teljes 60%-át 500 millió dollár értékben, tehát tizszeresét az ausztráliai eredménynek. Már 1942 februárban megjelent az északamerikai fémszakemberek bizottsága Délafrikában, hogy a »tarkafémek» fokozott kitermelésének lehetőségeit megvizsgálja.

Kitűnt azonban, hogy a meglevő bányák máris a lehető legnagyobb mértékben dolgoznak. A bizottság sürgetésére mégis megkezdődött a bányagépek átszállítása, új

területek feltárása és a munkások betanítása. A legújabb tervek szerint Rhodéziába viszik át a 350.000 bányamunkás egy részét megfelelő gépekkel együtt, az ottani részletek erősebb ütemű feltárására. Észak-amerikai mindenesetre elérte, hogy azóta több rézt, aszbesztet és krómot kap mint eddig.

Az északamerikai hadigazdálkodási hivatal hasonlóképpen elrendelte az aranybányák bezárását. Így mintegy 7.000 munkás szabadult fel. Nehézséget az okoz, hogy idén októberben a rézbányák legteljebb 5.000 új emberre volt szükségük, ezenkívül McNutt a munkaerőkormánybiztosa az egyelőre fennálló szabályok alapján még nem rendelheti el a felszabadult aranybányászokat a rézművekhez, mert az Egyesült Államokban a háború ellenére is megmaradt a munkásság szabad mozgási lehetősége. A hadiipar egyéb ága (különösen a hajóépítés) pedig magasabb munkabéréivel nagy vonzóerőt gyakorol az emberekre. A sok más nehézség közül még megemlítjük például a bányafahianyát is.

Az Egyesült Államok Kormányának rendelete az aranybányaművek leállítására, hogy ezzel minél több munkást lehessen beállítani a réz és szénkitermelés szolgálatába, a közelmúltban Kanada kormányát is hasonló intézkedésre ösztönözte. Náluk ugyan egyelőre csak 6.000 bányászti visznek át más bányákba.

Milyen érdekes a világ: Anglia és az Egyesült Államok, a háború kezdetén a legnagyobb aranytulajdonosok és aranyélvézők, most kénytelenek mindketten csökkenteni sőt leállítani aranybányászatukat. Ezen a téren is bebizonyosodott, hogy a »nincstelen: tengelyhatalmak gazdasági politikája előrelátóbb volt mint a plutokratáké. (TEK)

Panama és Északamerika viszonyának kulisszalikai

Írta: Dr. HESMANN LUFFT. (Berlin)

1901 november 18-án írták alá a Hay-Pauefote szerződést, amely kizárólagos jogokat biztosított az Egyesült Államoknak a középamerikai csatorna felügyelete és katonai-politikai uralma tekintetében arra az esetre is, ha a középamerikai területeken bármiféle változások mennének végbe. Hogy a csatorna megépítése körül milyen örülési botrányok pattantak ki, arról még ma sem felejtkezett meg a világ közvéleménye; az USA azonban megszerezte magának a csatornát és tulajdonképpen ez volt az első lépés a később mindig szaporodó világuralmi célok felé.

Az akkori Franciaország mindenben kérezték az Egyesült Államoknak, lévén egyetlen célja megsemmisíteni a Német Birodalmat, mégpedig a szárazföld felől Oroszország, a tenger felől pedig Nagybritannia és az USA segítségével. Ennek elle-

nében késznek mutatkozott, — 1902 januárjában, — hogy a csatorna minden jogát és berendezését 40 millió dollárért eladja az Egyesült Államoknak.

Amerika számára nem volt nagy ár ez a negyvenmillió dollár; ezért a pénzért megvásárolta Franciaország rokonszenvét is, aminek később számtalan esetben látta hasznát; főképpen pedig Columbia esetében. Az USA ugyanis ráerőszakolt egy oly értelmű szerződést Columbiára, amely szerint a köztársaság ott, ahol ma a csatorna húzódik, egy tizkilométeres szélességű területét az USA rendelkezésére bocsátotta, amelyért az északamerikaiak azonnal lefizettek 10 millió dollárt, a 9-ik év letelte után — ennyi időt számítottak az építésre — pedig évi 250.000 dollárt kellett fizetniük.

Ezzel a szerződéssel majdnem tönk-

tették Columbiát; az országnak a közép-amerikai területre eső rendkívül termékeny, fejlődésképes részét, mintegy 45 ezer négyzetkilométert elvágták az USA-csatornával. Amikor pedig Columbia lakosságának nem nagyon tetszett a helyzet ilyen alakulása, az USA követe Bogotában a következőket mondotta: »A columbiai néphangulat igazán nem befolyásolja a mértekadó körök elhatározását».

Az ország közhangulata azonban csöppet sem javult az ilyen és efféle kijelentésektől; forradalom tört ki és az elszakított terület rész önálló köztársasággá alakult át. Az átalakulásban igen nagy szerepe volt Hay külügyminiszternek és egy francia mérnöknek, Brunau Varillának. Utóbbi fizetett ügynöke volt az USA-nak, aki az új köztársaságban szivvel-lelélekkel képviselte a csillagos lobogót — persze maga is némi haszonhoz jutott közben. Az elszakadásban, illetve átalakulásban rajtuk kívül egész sor panamai vállalkozó, kalandor és politikus is résztvett, akik a csatornaépítéstől és az USA-érdekek képviselésétől aranyhegyeket reméltek.

Bunau-Varillát 1903. szeptemberében Washingtonban találjuk. A helyzet időközben ugyanis olyképpen alakult, mintha az USA egyelőre nem nagyon törődne a csatornaépítéssel; Roosevelt egyik bizalmi embere, John Bassett Moore azonban biztosította Varillát, hogy az elnököt továbbra is érdekli a kérdés. Végül is Varilla 100.000 dollárt kapott az USA külügyminiszterétől — a legsürgösebb kiadásokra. Ekközben folyt a háboruszkodás az USA és Columbia között. Az Egyesült Államok egyre küldötték hadihajóikat a földszoroshoz, amelyek feladata az volt, hogy a columbiai csapatok partraszállását megakadályozzák. Panama városában lázasan folytak a forradalmi előkészületek. Washingtonban 1903. november 3-án jelölték meg a forradalom napját és ennek megfelelő parancsok mentek az USA tengeri haderejének. Nem kevesebb, mint 9 nagy hadihajó — köztük 2 modern páncélos — állott november 3-án a földszoros elé. Columbia ezzel szemben nevétségesen csekély erőket tudott csak a földszoroshoz küldeni. Így pl. október 29-én elhatározták, hogy 560 embert indítanak utnak Panama felé. A Washingtonban időző Varilla azonban még ettől is megijedt és fölkereste az USA külügyminiszterét; ott azonban hamarosan megnyugtatták, hogy a dolgok rendben mennek.

November 2-án az első amerikai hadihajó elérte Colont; Parancsokat, utasításokat adtak az ottani USA-konzulnak, hogy gondoskodjon a Colon-panamai vasút zavartalan használhatóságáról; röviddel ezután megszállották a vasutat. Colonban egyébként nyugalom volt s alig akadt ember, aki forradalomra gondolt volna. A Nashville parancsnoka nem is értette, miért küldték ide azzal a megbízással, hogy akadályozza meg a columbiai csapatok partraszállását, amikor ilyen csapatokat nem is látott. November 3-án jött azután a Vartagena columbiai gőzös 500 emberrel a fedélzetén; miután a Cartagens parancsnoka nem látott nyugtalanságot, békésen kikötött Nashville mellett. E napon Washingtonban nem kaptak hírt a panamai forradalomról; jókora idegesség támadt hát az amerikai fővárosban s dühödt táviratozásba fogtak, hogy mi van tulajdonképpen Colonban. Végre azután 21 óra 50 perckor megérkezett az első híradás a forradalom lefolyásáról, amely forradalom százezer dollárba került és szerencsére vérengzés nem történt, mert nem akadt ember, aki agyonlövete volna magát. Megalakult Panama, az önnálló közép-amerikai állam s november 11-én már meg is ünnepelték a nagy alkotást. Az elnök kitűnő hangulatban volt az ünnepségen. »Panamában minden megy a maga módján — mondotta — ahogy mi kívánjuk». Jusserland egyébként később kijelentette, hogy az egész forradalomban legnagyobb szerepet a francia Varilla játszotta — Washingtonból.

A házasság meghosszabbítja az életet

Érdekes összeállítás került a kezünkbe, amelyet Mozolovszky Sándor dr. tanácsos, a kiváló statisztikus készített a Magyarországon élő 90 éven felüli aggastyánokról. A matuzsálem-korú férfiakat és nőket a képviselőválasztásra jogosítottak közül választotta ki. A munka nem volt könnyű, mert egyrészt a nők hiúságából még 90 éven felül is fiatalítják magukat, a férfiak pedig magasabb kort vallanak be, mert tetszik nekik a pátriárkaság nimbusza.

Mozolovszky szerint az átlagos élettartam az első világháború előtt 40—50 esztendő volt, utána 15 évvel élnek tovább az emberek, mert az átlagos élettartam 63 esztendő körül van. Magyarországon 1897 olyan embert talált a statisztikus, aki elmúlt már 90 éves. A statisztika szerint a pátriárkák számára a 83-ik év a kritikus kor. A 90 éven felüliek közül a nők vannak többségben.

A 90 éven felüliek között csak 7 százalék

akad, aki nem kötött házasságot. Michaykov, a bolgár statisztikai tanács elnöke szerint a házasság elősegíti a hosszú életkor elérését. Mozolovszky megállapítja, hogy a 902 ismert foglalkozású aggastyán közül 59 százalék östermelő, tehát az a réteg éri el ezt a magas kort, amely kemény munkában, de napfényben él. Michaykov szerint a hosszú életkor átörökölhető. Az aggastyánok háromszor étkeznek naponta, hetvenegyszázalékuk vegyesevő, tizenhatalomban húsevő, tíz pedig növényevő.

Arra a kérdésre, hogy mértékletesen éltek-e, 6,4 százalék nemmel válaszolt. Az aggastyánok egyötöde soha nem dohányzott, egyharmada közepes, közel fele pedig erős dohányos volt.

Érdekes, hogy 90 éven felülieknek több mint a fele földespadlóju szobában élte le az életét. Ami az alkoholt illeti, a 90 éven felülieknek csak 8,4 százaléka volt alkoholista.

leben működött. A banda vezérét távollétében halálra ítélték, a többiek börtönbüntetéseket kaptak. A harmadik csoport OrehoVo körzetéből való és ezek között a fővádlott egy Sztojcsakov nevű cipész volt.

A negyedik csoport vezetője, Kolev, szintén szökésben van. A két utóbbi csoport több tagját is halálra ítélték. Az utóbbi kommunisták egy rendőrt gyilkoltak meg.

Játszó társai is vannak a német katonának

Halálra ítélték a Balkán hegység kommunista bandáinak vezetőit

Szófiából jelentik: A plewnai katonai törvényszék négy kommunista terrorbanda bűnyűgyében hozott ítéletet. Ezek a kommunista terroristák még a múlt nyáron a Balkán-hegységben szabotázsakciókat és gyilkosságokat követtek el. Az egyik csoport, amely kilenc kommu-

nistából állott, Gincsev szökésben lévő 24 éves famunkás vezetése alatt Szliven faluban meggyilkolt egy erdőkerülőt. A banda vezetőjét és egyik bűntársát halálra ítélték, a többiek súlyos börtönbüntetést kaptak.

A másik kommunista csoport Vidin köze-

Magányos ház a domboldalon

A Délvidék regénye

(68)

— Foglaljon helyet — szölt Weir, iparkodván megtalálni a régi napok könnyed hangját. — Gyujtsa.

Frank komoran a fejét rázta és állva maradt. — Bizonyosan kíváncsi, hogy miért jöttem? — dörmögte.

— Szeretném, ha azt hihetném, mert újra barátjának akar tekinteni — felelt Weir kipiált arccal.

Frank súlyos tekintettel nézett rá és nem felelt. — Nem vagyok megelégedve a tárgyalás lefolyásával! — tört ki belőle. — Minden jel arra mutat, hogy Earl Souter hamisan vallott.

— Persze, hogy hamisan — mondta Weir.

— Earl Birkettnek volt a tanuja. Ha hazudott, bizonyos, hogy Birkett tanította ki rá. És ha Birkett ezt megtette, az egész dolog gyanús. Weir nem felelt.

— Sohasem tudnám megbocsátani magamnak, ha részem volna egy ártatlan leány börtönbe juttatásában! — kiáltott fel Frank gyötörödvén. — Tudni akarom az igazat... Earl Souter ölte meg Lee Cowdint?

— Nem. Kétségtelen alibit tud feleltetni. Még nem jutottunk az ügy végére. De valami világosságot deríthetek már rá... Lehet, hogy úgy beszéljek önnel, mint emberrel, nem pedig mint sheriffel? — kérdezte mosolyogva.

— Hogy érti ezt? — morogta Frank.

— Be szeretnék vallani egy kis kihágást, de nem akarom, hogy eljárjanak miattam ellenem.

— Ki veled!

— Hallotta, hogy a tárgyalás tartama alatt Birkett lekötve tartotta az egyik telefonvonalat?

— Hallottam.

— Nagyon költséges mulatság és Canby meg én addig törtük a fejünket, hogy minek kell neki, mignem bekapcsolódunk.

— Bekapcsolódtak?

— Igen. A drót itt megy el a ház előtt. Oszszekapcsoltuk az én telefonommal. És alig egy órája kihallgattam egy beszélgetést, melyet Birkett és egy ismeretlen newcastlei ember folytatott egymással. Itt van. — És odanyújtotta neki a papirlapot.

Frank megdöbbsent arccal olvasta el. — Az Isten szerelmére, fiam — fakadt ki, miután elolvasta, — soha jóvá nem tehetem, amit ön ellen vétettem!

— Ugyan! Bánom is én most már, — mondta Weir zavartan — mikor megint jóbarátok vagyunk és megint azt mondja, hogy fiam!... Azonban várjon csak egy kicsit. Mindjárt a saját fülével fogja hallani.

Weir az órájára pillantott és megelégedetten mosolygott. Ot perc múlva félnyolc.

Pontosan fél nyolckor megcsendült a telefon. Weir leakasztotta a kagylót és úgy tartotta, hogy mindketten hallhatták. Birkett beszélt.

— Weir együtt vacsorázott Canbyval meg a feleségével szállodabeli szobájukban. A szomszéd szobába odaállítottam egy embert, aki a falhoz szorított füllel hallgatódzott, de nem hallott semmit. Nagyon halkán beszéltek. Később átjöttek a sheriff hivatalába, hogy elbucsuzzanak a leánytól. Nagy sugdolózás volt. Weir nem látszott oly levertnek, mint amikor kihirdették az ítéletet.

— Hol van most?

— Műhelyében dolgozik.

— Veszedelmes fráter szölt a másik hang. — Tartsa jól szemmel és küldjön naponta kétszer jelentést róla a szokott módon. Én nem hívom fel önt többé.

— Rendben van.

A beszélgetésnek vége szakadt.

— Weir, — szölt Frank alázatosan — akar még kezét szorítani velem?

— Hogy akarok-e? — kiáltott fel Weir. — Ugy megrázom, hogy kiszakad a vállából.

— Különös, — mondta Frank a kézzszorítás után — ez az ember egész kenti kiejtéssel beszélt. Lehetetlen fel nem ismerni.

— Leila is mondta, — felelt Weir — hogy az az ember, aki ellátogatott hozzájuk, idevalósinak mondta magát.

— On azt hiszi hogy a tettes?

— Meg vagyok győződve róla.

— De mi volt a céljuk? — mondta Frank.

— Canby azt hiszi, hogy Lee Cowdin-nek volt valami je, amiről maga sem tudott.

— Én pedig biztosíthatom, hogy nem volt semmije, csak az a birtok... és arra is évek óta tartozott az adóval.

— Adóval? — ismételte Weir és izgatottan felállt a helyéről. — On említette, hogy Lee Cowdin házáat el akarták árvezetetni az adóhatalék miatt.

— Igen. Szó volt róla.

— Az ilyen árveréseket meg szokták hirdetni a helyi lapban?

— A törvény értelmében kötelesek rá.

— Kiténő! A rejtély kezd megoldódni. Lee Cowdin birtokára fáj a foguk.

— De az Isten szerelmére, miért kellett ezért az értéktelen földért megölni a szegény örülte?

— Az ettől függetlenül történt. Lee rálött az illetőre és ez önvédelemből lötte le.

Folytatjuk.

Apróhirdetések

Kisegítő (kifutónőt) fél napi elfoglaltságra felvesszünk **Stevó trafik** a láncban. a-2907-f

Lanz vagy Hoffherr traktort 35—40 HP megvételre keresek, ekével, vagy elcserélném 22—28 HP Lanz traktorért ekével, vagy eke nélkül. Keller István kovács Zombor, Szt. István ut 75. a-2919-f

4 szobás családi ház a belvárosban, vagy közel a belváros hoz, megvételre keresek. Cim a kiadóban. a-2934

Butorozott szoba két ágyval azonnal kiadó. Mátyás király ut 32. a-2937-f

Zongorát keresek megvételre. Ajánlatot ármegejelöléssel: Csányi István, Zombor, Zöldkert utca 16. a-2932-1

Gyermekágy, madraccal együtt eladó. Bővebbet: Alligátor börtöndház, Zombor, Petőfi utca 8. a-2935

Fogorvosok, fogászok, technikusok a nyagszükségletüket legelőnyösebben szereshetik be Zomborban. Rákóczi ut 55. a-2933-1

Flórián utca 19 számú modern sarokház 5 parkettás szoba, hall, fürdőszoba, 6 mellék-helyiség és kert, eladó. Bővebbet ucranott. a-2936-1